

LIETUVOS ZOOLOGIJOS SODAS
(įstaigos pavadinimas)

2015 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2016-01-14

(data)

Kaunas

(parengimo vieta)

I. STRATEGINIŲ POKYČIŲ ĮGYVENDINIMAS

Lietuvos zoologijos sodą 1938 m. liepos 1 d. įkūrė profesorius T. Ivanauskas. Nuo to laiko Zoologijos sodas supažindina lankytojus su pasaulio gyvūnų įvairove, globoja ir saugoja gyvūnus, veisia retus ir nykstančius gyvūnus, teikdamas prioritetą, saugomus pagal LR saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymą ir įrašytus į Tarptautinę raudonąją knygą. Čia yra pastovi ekspozicija, kurią reikia toliau išlaikyti šia tęstine ir ilgalaike programa. Lietuvos zoologijos sodas nuo 1985 m. dalyvauja Europos retų ir nykstančių gyvūnų rūšių veisimo programose. 1992 m. buvo priimtas pilnateisio nario statusas į Europos zoologijos sodų ir akvariumų asociaciją (EAZA), 2013 m. šioje organizacijoje pilnateisio nario statusas pakeistas į kandidato), nuo 2008 m. atnaujino narystę Tarptautinėje rūšių informacinėje sistemoje (ISIS).

Svarbiausi atlikti darbai ir pasiekti rezultatai

1. Įgyvendintas ES struktūrinės paramos lėšomis finansuojamas projektas „Pasirengimas Lietuvos zoologijos sodo atnaujinimui“ (toliau – Projektas) pagal 2007–2013 metų Sanglaudos skatinimo veiksmų programos 1 prioriteto „Vietinė ir urbanistinė plėtra, kultūros paveldo ir gamtos išsaugojimas bei pritaikymas turizmo plėtrai“ VP3-1.4-AM-08-V priemonę „Visuomenės informavimo apie aplinką sistemos sukūrimas ir plėtra“. Projekto metu įgyvendintos šešios veiklos. Pagrindinė (svarbiausia) veikla yra „Lietuvos zoologijos sodo rekonstrukcijos pirmojo etapo techninių projektų parengimas“ (2014-10-31 – 2015-09-18 parengta 14 kompleksinių techninių projektų ir gauti statybą leidžiantys dokumentai). Taip pat parengtas Lietuvos zoologijos sodo želdinių tvarkymo ir priežiūros projektas ir pagal jį sutvarkyti želdiniai (2014-01-20 – 2015-06-05), įrengti du arteziniai vandens gręžiniai su vandens nugeležinimo filtrais (2014-04-15 – 2014-11-03, filtrų įrengimas 2015-07-20 – 2015-08-31), parengta Lietuvos zoologijos sodo gamtamokslinio švietimo strategija bei veiksmų planas iki 2020 m. (2013-11-26 – 2014-06-10) ir pagal tai įsigyta edukacijai skirtos įrangos ir metodinių priemonių (2015-03-12 – 2015-07-30). Gavus papildomą Projekto finansavimą atliktas nuotekų siurblinės remontas (2015-08-10 – 2015-09-28).

2. Lyginant su 2014 m. didelių esminių pokyčių kolekcijoje neįvyko, tačiau gyvūnų rūšių ir eksponatų daugiau nei 2014 m. Gyvūnų rūšių 2015-12-31 buvo 222, t. y. 7 daugiau nei prieš metus. Eksponatų skaičius perkopė 2000 ir siekia 2038, t. y. 228 daugiau nei prieš metus. 2015 m. įsigyta 13 naujų rūšių, iš kurių 9 rūšys – konfiskuoti smulkūs žvirblinių būrio paukšteliai: zylės, sniegenos, musinukės, lapinukai ir kt. Tarp naujai įsigytų rūšių apykaklėtosios agamos, spalvingosios medlaipės, dryžuotieji skunksai ir miškinės katės. Taip pat porų sudarymui, kraujomaišai išvengti bei pagal EEP programas įsigyti rausvieji pelikanai, rudosios antys, palšasis grifas, žirafa ir kiti gyvūnai. Kolekcijoje didesnę dalį – 120 rūšių sudaro retos rūšys, t. y. įtrauktos į Tarptautinę raudonąją knygą, 11 rūšių, saugomų pagal LR saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymą. Zoologijos sodas dalyvauja 14 europinių retų rūšių išsaugojimo ir veisimo programų (EEP), 9 europinės retų rūšių (ESB) ir 6 tarptautinės retų rūšių (ISB) kilmės knygos programų. 2015 metais

veisėsi 24,8 % visų esančių zoologijos sode rūšių, šiek tiek mažiau nei 2014 m., tačiau tarp išauginto prieauglio galima paminėti tokias rūšis, kurios nelaisvėje rečiau išveisiamos, tai – žaliasparnės aros, senegalinės ilgasparnės papūgos, mėlynkaktės amazonės, baliniai vėžliai, perukinės tamarinės, kininiai muntjakai. 2015 metais išauginta ir 4 rūšys varliagyvių. 2015 m. gyvūnų gaištamumas, lyginant su 2014 metais, sumažėjo 2,5 % – nuo 11,4 % iki 8,97 %.

3. Įgyvendinant visuomenės švietimo ir informavimo funkciją, pravesta 251 pažintinė ekskursija ir edukacinė programa zoologijos sode bei švietimo įstaigose: parodose, mokslo festivaliuose, universitetuose, darželiuose, mokyklose, neįgaliųjų vaikų institucijose, kaip išvažiuojamoji edukacija. Zoologijos sodas buvo pristatomas renginių metu, parengiant temines edukacines programas. Suorganizuota 12 renginių (švenčių). Pasirengta pagrindinės zoologijos sodo edukacinės medžiagos viešinimo priemonės – internetinės svetainės www.zoosodas.lt atnaujinimo darbams. Galutinai parengta mobilioji audiogido programėlė, skirta savarankiškai lankytojų edukacijai, vizito zoologijos sode metu.

Pasiekti svarbiausi veiklos efektyvumo pokyčiai

1. Dėl vykdomų renginių kokybės gerinimo ir aktyvaus renginių viešinimo visuomenės informavimo priemonėse 2015 m. buvo pasiektas didžiausias per pastaruosius trejus metus dienos lankomumas – birželio 28 d. per Zoologijos sodo gimtadienio šventę sode apsilankė 3527 lankytojai.

2. Nuo 2015 m. gegužės mėn. pradėti skaičiuoti savanorių apsilankymai Lietuvos zoologijos sode ir jų dirbtų valandų skaičius. Paaiškėjo, kad per 8 mėn. apie 40 savanorių neatlygintinai zoologijos sode išdirbo daugiau kaip 800 val.

3. 2015 m. Lietuvos zoologijos sodo lankytojams buvo sudaryta galimybė rūšiuoti šiukšles, mažinant aplinkos taršą. 2015 m. pavasarį Aplinkos ministerija parengė pakuočių atliekų tvarkymo užduočių projektą, pagal kurį skatinama plėsti pakuočių atliekų surinkimo infrastruktūrą, mažinti aplinkos teršimą ir atliekų, patenkančių į sąvartynus, kiekį. Lietuvos zoologijos sode gegužės pradžioje buvo įrengta 20 rūšiavimui skirtų šiukšliadėžių vietų, nuolat vyksta renginiai, skirti sveikai gyvenimui ir ekologijai.

Svarbiausi veiksniai, trukdę įgyvendinti prioritetus ir pasiekti planuotus rezultatus

1. Lietuvos zoologijos sodui, finansuojamam iš valstybės biudžeto, pagal patvirtintą sąmatą nėra numatoma pakankamai lėšų gyvūnų mitybai, todėl pašarų įsigijimui zoologijos sodas priverstas kasmet prašyti papildomo finansavimo iš Aplinkos apsaugos rėmimo programos lėšų.

2. Negautas finansavimas iš 2015 m. Aplinkos apsaugos rėmimo programos ES projekto „Pasirengimas Lietuvos zoologijos sodo atnaujinimui“ įgyvendinimui būtinų išlaidų kompensavimui (7 760,00 €). Šios lėšos buvo planuotos ES projekto „Pasirengimas Lietuvos zoologijos sodo atnaujinimui“ biudžete nenumatytų, tačiau projektui įgyvendinti reikalingų, taip pat netinkamų ar netinkamomis pripažintų ES projekto išlaidų apmokėjimui.

3. 2015 m. ilgai tęsėsi Lietuvos zoologijos sodo nuostatų keitimo klausimų derinimas.

II. STRATEGINIO VEIKLOS PLANO ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

Įgyvendinto strateginio tikslo pavadinimas ir kodas.

„Užtikrinti racionalų gamtos išteklių naudojimą ir tolesnį jų gausinimą, hidrometeorologinės informacijos“ (02).

Strateginio tikslo įgyvendinimo programos (toliau – programa) pavadinimas ir kodas.

„Gamtos išteklių ir paveldo vertybių apsauga“ (02 33).

Įgyvendinto programos tikslo eilės numeris ir pavadinimas.

3 – „Populiarinti gamtos apsaugos žinias, supažindinti lankytojus su pasaulio gyvūnų įvairove, organizuoti kultūrinį gyventojų aptarnavimą ir poilsį“.

Programos įgyvendinimo rezultatai

Vertinimo kriterijaus kodas	Vertinimo kriterijaus pavadinimas ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės		
		planas	įvykdyta	įvykdymo procentas
3-ajam programos tikslui: Populiarinti gamtos apsaugos žinias, supažindinti lankytojus su pasaulio gyvūnų įvairove, organizuoti kultūrinį gyventojų aptarnavimą ir poilsį				
R-02-33-03-01	1. Lankytojų skaičius Lietuvos zoologijos sode, vnt.	120000	158303	131,9
3-ojo tikslo 1-ajam uždaviniui: Globoti, saugoti ir veisti gyvūnus, plėsti ir turtinti ekspoziciją, sukurti funkcinį ekspozicinį Lietuvos zoologijos sodo modelį, priartinant gyvūnų gyvenimo sąlygas prie autentiškos jiems aplinkos, kaip reikalauja ES tarybos direktyva dėl laukinių gyvūnų.				
P-02-33-03-01-01	1. Retų gyvūnų rūšių (saugomų pagal LR saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymą ir įrašytų į Tarptautinę raudonąją knygą) skaičius, vnt.	120	120	100,0
P-02-33-03-01-02	2. Edukacinių programų skaičius, vnt.	175	251	143,4
P-02-33-03-01-03	3. Lietuvos zoologijos sodo surinkta ir pervesta suma už teikiamas paslaugas, tūkst. €	356,2	461,4	129,5

Gautų rezultatų palyginimas su strateginiame veiklos plane numatytais vertinimo kriterijais:

1. Rezultato kriterijus – Lankytojų skaičius Lietuvos zoologijos sode (R-02-33-03-01). Lietuvos zoologijos sodą aplankė 131,9 % daugiau, nei buvo planuota dėl palankių oro sąlygų, vykdytų renginių bei aktyvios veiklos viešinimo visuomenės informavimo priemonėse.

2. Produkto kriterijus – Retų gyvūnų rūšių skaičius (P-02-33-03-01-01) nei sumažėjo nei padidėjo, t. y. išsaugota 120 retų gyvūnų rūšių.

3. Produkto kriterijus – Edukacinių programų skaičius (P-02-33-03-01-02) didesnis 143,4 % nei planuota dėl aktyvios veiklos viešinimo visuomenės informavimo priemonėse padidėjo lankytojų susidomėjimas. Tai įtakoję reklama, vykdyti renginiai ir bendradarbiavimas su švietimo įstaigomis.

4. Produkto kriterijus – Lietuvos zoologijos sodo surinkta ir pervesta suma už teikiamas paslaugas (P-02-33-03-01-03) didesnė 129,5 % nei buvo planuota dėl palankių oro sąlygų, vykdytų renginių bei aktyvios veiklos viešinimo visuomenės informavimo priemonėse.

Asignavimų panaudojimas

Asignavimai	Panaudoti asignavimai, tūkst. €
Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas	1 650,7
<i>iš jo: Pajamų įmokos</i>	455,5
<i>Aplinkos apsaugos rėmimo programa</i>	103,5
<i>Atliekų taršos mažinimas ir prevencija</i>	24,0
Europos Sąjungos finansinė parama projektams įgyvendinti	587,2
Juridinių ir fizinių asmenų parama	48,0
Iš viso	2 285,9

III. PLANUOJAMI ARTIMIAUSIO LAIKOTARPIO VEIKLOS PRIORITETAI

Lietuvos zoologijos sodas 2016 metais planuoja:

1. Pasirengti projekto „Visuomenės aplinkosauginį švietimą skatinančios infrastruktūros atnaujinimas Lietuvos zoologijos sode“ įgyvendinimui, finansuojamam iš ES struktūrinių fondų lėšų pagal 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ įgyvendinimo priemonės Nr. 05.4.1-APVA-V-017 „Visuomenės informavimas apie aplinką ir aplinkosauginių rekreacinių objektų tvarkymas“ (planuojama parengti investicijų projektą „Lietuvos zoologijos sodo atnaujinimas“, pateikti Aplinkos ministerijai projektinį pasiūlymą ir Aplinkos projektų valdymo agentūrai pateikti paraišką);

2. Dalyvauti ES 2015 – 2018 metų profesinio mokymo projekte „Zoo Keeper Competency Framework“ („Gyvūnų prižiūrėtojų gebėjimų pagrindų ugdymas“), kurį įgyvendina Europos zoologijos sodų ir akvariumų asociacija (EAZA) pagal ES 2014–2020 m. programą „Erasmus+“. Projektas skirtas kelti gyvūnų priežiūros specialistų darbo kokybę, taikant naujausius tarptautinius gyvūnų gerovės ir priežiūros nelaisvėje metodus;

3. Tęsti 2015–2017 metų valstybės investicijų projekto „Lietuvos zoologijos sodo teritorijos apatinės dalies tvoros projektavimas ir statyba“ įgyvendinimą, finansuojamą iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto (planuojama pagal parengtą techninį projektą pradėti statybos darbus);

4. Gavus finansavimą planuojama įgyvendinti Aplinkos apsaugos rėmimo programos lėšomis finansuojamus projektus: „Pašarų įsigijimas“, „Visuomenės informavimui skirtų priemonių atnaujinimas Lietuvos zoologijos sode“, „Lietuvos zoologijos sodo edukacinių renginių organizavimas“, „Lietuvos zoologijos sodo narystė tarptautinėse organizacijose“, „Asmens apsaugos priemonių įsigijimas“.

Direktorius

Aurimas Didžiokas